REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de Dumінecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 234. Brașov, Joi 24 Octomvrie (6 Noemvrie). 1902.

Românii și Bulgarii.

Apropiata întâlnire a regelui Carol al României cu principele Ferdinand al Bulgariei, este apreȚiată pretutindenĭ ca un eveniment de-o importanță deosebită politică. E semnificativ, că însă-șĭ pressa bulgară e cea maĭ stăruitóre în a accentua din di în di maĭ mult însemnătatea întrevedereĭ domnitorilor celor două state vecine, pe care le desparte Dunărea.

Diarul oficios „Bulgaria“ dice, că amintita întrevedere este de-o importanță netăgăduită pentru cele două popóre vecine, dovedind, că tóte neînțelegerile de acum doĭ anĭ, au dispărut cu desĕvêrșire. „Bulgaria și România“, dice diarul oficios, „vor continua din nou a trăi ca bunĭ vecinĭ și prietinĭ“. In același sens scrie dela Sofia și corespondentul diaruluĭ „N. Fr. Presse“, dicênd, că Bulgarii înșĭ-șĭ au ales Rusciucul ca loc al întrevedereĭ, și că visita este o probă, că regele Românieĭ apreȚiéză atitudinea leală a principeluĭ Ferdinand și sforțările sale contra elementelor turbulente din Bulgaria.

In genere foile din Viena dau multă importanță visiteĭ regale române în Rusciuc, asigurând că ’n cercurile cele maĭ bine informate din Viena se consideră omagiul, ce l’a adus societatea de binefacere slavă din Moscva regeluĭ Carol, precum și visita acestuia în Bulgaria ca un efect al politiceĭ emanate dela Petersburg și Viena, politică care ar nisui sĕ delăture tóte diferențele ce pot fi stricăcióse păciĭ și susținerii stăreĭ actuale în peninsula balcanică, amĕsurat învoieleĭ austro-rusescĭ. Alte diare din străinĕtate sunt de părere, că inițiativa pentru apropierea dintre Bulgaria și România s’ar fi luat dela Petersburg și Sofia.

In tot casul este bătător la ochĭ, că Societatea de binefacere slavă își aduce aminte, după două-decĭ și cincĭ de anĭ, de partea ce au avut’o și Românii în frunte cu domnitorul lor la victoriile dela Plevna.

Fără îndoială, societatea cea mare rusescă prin omagiul adus regeluĭ Carol pentru strălucitele fapte ostășescĭ ale armateĭ române, a avut de scop ceva maĭ mult decât a sĕvêrși un act de recunoscință întârdiat. De sigur că prin manifestația acésta a voit sĕ marcheze, că politica rusescă vré sĕ fie binevoitóre și față cu România și că nu urmăresce scopurĭ ostile acesteia.

Interesant este și un articol, ce-l publică „Pester Lloyd“ de Marțĭ despre intrevederea dela Rusciuc. Acest articol, ca maĭ tóte ce le publică numita fóie în cestiunĭ ale politiceĭ esterióre, este maĭ mult séu maĭ puțin inspirat de către oficiul nostru de esterne. Clișeul e cel vechiŭ, dér modul cum tălmăcesce intrevederea, se deosebesce întru cât-va de vederile presseĭ din strĕinătate.

Și articolul din cestiune înșiră întrevederea regeluĭ Românieĭ cu principele Bulgarieĭ între întêmplările politice de însemnătate. Dér adauge imediat: „Judecând lucrurile maĭ esact, acéstă întrevedere nu armoniéză pe deplin cu dispozițiile celor două popóre, căcĭ esistă și adĭ acele contraste naționale și politice, carĭ au fost causat turburarea raporturilor diplomatice între Bucurescĭ și Sofia. Intîlnirea, dice „P. Lloyd“, nu se face de aceea, fiind-că ar esista simpatii între Românĭ și Bulgarĭ, orĭ fiind-că din întrevederea acésta ele s’ar puté desvolta curênd; întâlnirea regeluĭ Carol cu principele Ferdinand avea motive mult maĭ simple, fiind o urmare a celor două visite, ce le-a făcut principele Bulgarieĭ în Sinaia, și carĭ din considerațiunĭ de curtoasie au trebuit sĕ fie întórse. Contra-visita nu se maĭ putea amâna, fiind-că din partea bulgară s’a arătat pe cale diplomatică o viuă interesare de acésta.

Cu tóte astea fóia semioficiósă din Pesta dă espresiune dorințeĭ, ca sĕ se stabilescă relațiunĭ amicabile între România și Bulgaria în interesul liniștei și a păciĭ în Orient. Nu crede însĕ, că Bulgarii vor puté sĕ se emancipeze de curentul nebun șovinist ce i-a cuprins de vre-o dece anĭ.

Se vede, că în punctul acesta șoviniștii bulgarĭ se asémĕnă mult cu șoviniștii ungurĭ.

In fine numita fóie constată, că Bulgaria nu are sĕ mulțămescă independența sa putereĭ sale proprie, ci numaĭ ajutoruluĭ Rusieĭ și Românieĭ, și că încercările revoluționare bulgare în Macedonia n’au prospecte de a dobêndi succese maĭ însemnate și maĭ durabile.

Orĭ cum ar fi, întrevederea dela Rusciuc și pregătirile, ce se fac pentru ea, indică o schimbare cel puțin pentru un timp óre-care a cursulu politiceĭ de după culise rusescĭ în Bulgaria.

Proiectele militare. Am amintit erĭ, că la 1 Noemvrie s’a ținut în Viena un consiliu comun de miniștri presidat de Majestatea Sa. Inainte de a-se ține consiliul, monarchul a primit într’o audiență maĭ lungă pe ministrul president Szell. Despre acest consiliu, foile din Budapesta publică următórele scirĭ, ce li-se comunică din Viena.

Obiectul consiliuluĭ comun au fost *proiectele militare.* Proiectul despre chemarea reservistilor de întregire, *va fi retras.* Încă în decursul acesteĭ sĕptĕmânĭ, guvernele vor presenta parlamentelor *proiecte noue,* în sensul cărora reserviștii de întregire nu vor servi doĭ; ci numaĭ *un an.*

După altă informație, guvernele *renunță la chemarea reserviștilor de întregire* și în schimb vor cere într’un proiect înmulțirea contingentuluĭ de recruțĭ cu 15, eventual 20,000.

In congregația comitatuluĭ Bistriță, ținută Joia trecută, în cestiunea adreseĭ comitatuluĭ Pojun, s’a primit cu mare majoritate următórea resoluțiune: *„Congregațiunea ia notă cu regret de adresa comitatuluĭ Pojun referitóre la memoriul, pe care acel comitat l’a adresat camereĭ deputaților cu privire la revisuirea art. de lege 44 din 1868, și din partea sa își esprimă dorința, ca numita lege sĕ nu fie revisuită, ci din contră sĕ fie esecutată în tótă întinderea ei“.*

Conclusul Sinoduluĭ din Arad.

Étă conclusul, ce s’a adus în ședința a II-a de la 2 Noemvrie a. c. a sinoduluĭ estra-ordinar al eparchieĭ Aradului:

„Avênd in vedere, că Sinodul eparchial în 30 Maiu (12 Iunie) a. c. conform prescriselor „Statutuluĭ organic“ a sĕvêrșit alegerea de episcop pentru vĕduvita eparchie a Aradului;

Avênd în vedere, că după § 98 din „Statutul organic“ scaunul episcopesc vacant trebue întregit în timp de treĭ lunĭ;

Avênd în vedere, că după dispozițiunile generale ale „Statutuluĭ organic“ p. I. biserica ortodoxă română își reguléză, administréză și conduce afacerile sale bisericescĭ după dreptul ei canonic, ér canonul 25 al sinoduluĭ IV. ecumenic dispune, ca în treĭ lunĭ sĕ se facă hirotonirea de episcop pentru eparchia vĕduvită;

Avênd în vedere, că autoritatea dirigentă cea maĭ înaltă în biserica ortodoxă orientală este neîntrerupt legată de puterea episcopală;

Avênd în vedere, că scaunul episcopesc vacant nu este îndeplinit nicĭ astădĭ în a 7-a lună de la vĕduvia luĭ;

Avênd în vedere, că din acésta causă biserica din eparchia Aradului este lipsită de supraveghere și conducere archipastorală, ér credincioșiĭ sunt lipsițĭ de comuniunea darurilor spirituale reservate ordineĭ episcopale și transmisibile numaĭ de către episcopul diecesan;

Avênd în vedere, că acéstă stare de lucrurĭ alteréză disciplina și aședămintele bisericeĭ, clătină ordinea morală și sgudue credința religiósă în popor;

Din aceste considerante bisericescĭ spirituale, cuprins de legitimă îngrijire pentru sórtea bisericeĭ, ér de altă parte pĕtruns de sentimentul datorieĭ sale și de respectul legiĭ, Sinodul Eparchial întrunit în sesiune estraordinară, dând espresiune sentimentelor sale de omagială supunere și neclintită fidelitate către Majestatea Sa, glorios purtător al coróneĭ S-tuluĭ Stefan, și cu deplină încredere față de Inaltul guvern al M. Sale, în conformitate cu § 96 p. 12 din „Statutul organic“:

Insărcinéză pe consistorul eparchial din Arad, ca prin o adresă către I. P. S. Sa

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Radda.

Novelă de **Maxim Gorki.**

(Urmare).

Adesea, în timpul nopții, Loiko pornia în stepă departe, și i-se audia viόra plângênd până în zorĭ; își plângea libertatea mórtă și, cât timp noi eram încă culcațĭ, îl ascultam, îngrijațĭ și gândiam:

— Ce e de făcut? Când două stâncĭ se rostogolesc una peste alta, nu e bine sĕ te bagĭ între ele, căcĭ aĭ puté fi sdrobit!...

Odată eram adunațĭ și vorbiam de treburile nóstre; ne cuprinse o plictiselă.

— Cântă-ne ceva, înveselesce-ne sufletul! dise Dănilă către Loiko.

Loiko aruncă o privire spre Radda, care era întinsă nu departe de el, cu ochii ridicațĭ spre ceriu, și vióra vibra ca inima uneĭ fete.

Loiko cânta:

He! hop! Sĕ mergem pe câmple
Calul meu, ținut de mâna mea de fer
Mĕ duce, de credi, că alérgă pe pustie,
Fugĭ! Inima-mĭ arde, și-mĭ svîcnesce ’n creer.

Radda întórse capul, și ridicându-se, zîmbì către cantăreț.

El se înfierbêntă și urmă:

He! hop! Sĕ mergem făr’ de încetare,
Amicul meu, alérgă ca gândul!
Largă-ĭ stepa négră-ĭ a ta resuflare
O nópte!... dér calul e iute ca vêntul
Alérgă, sboră, cóma îĭ fâlfăee ’n sbor
Atinge apróре luna, — ér eu stau sĕ mor.

Ah Dumnedeule, acesta a fost un cântec! Nimenĭ nu maĭ scie astădĭ cânta așa! Dér Radda îĭ dise cu un ton sarcastic:

— Nu sbura așa sus, Loiko, aĭ puté cădé de acolo cu nasul într’o mocirlă și țĭ-aĭ murdări mustețele.

Loiko îĭ aruncă o privire sĕlbatică, dér nu rspunse nimica.

El cântă maĭ departe:

He! hop! repede! Sórele rĕsare
Er noi, vaĭ! trebue sĕ ne culcăm
He! hop! Étă diua, și ’n lumina mare
In rușine noi ne cufundăm!

— Étă un cântec frumos, dise Dănilă, în viéța mea n’am audit altul, ca acesta; dracul sĕ-șĭ facă o pipă din pielea mea, décă mint!

Bĕtrânul Nour își rĕsucea mustețele și dădea din umerĭ, de plăcere; acest cântec îndrăsneț ne-a fermecat pe toțĭ.

Numaĭ Raddeĭ nu i-a plăcut.

— Așa țîrăiau odată greerii, vrênd sĕ imiteze strigătul vulturuluĭ, dise ea.

Audind aceste vorbe, ni-se părea, că ne-a aruncat cineva zăpadă ’n față.

— Vréi, sĕ-țĭ trag o chelfeneală Radda? îĭ strigă Dănilă.

Dér Sobar își aruncă căciula la pămênt și dise galbĕn, ca céra:

— Stăi Dănilă! La un cal sburdalnic îĭ trebue zăbală de oțel. Dă-mĭ pe fiică-ta de nevastă!

— Étă o vorbă! dise Dănilă zîmbind. Ia-o, décă vréi și décă poțĭ.

— Bine, rĕspunse Loiko.

Și întorcêndu-se spre Radda:

— Ei bine, frumușica mea, ascultă-mĕ puțin și nu fi așa fudulă. Eu am vĕdut multe fete în lume, dér nicĭ una nu mĭ-a atins inima. Tu, Radda, tu mĭ-aĭ robit’o. Ce e de făcut? Décă a fost scris sĕ fie, se face întotdéuna. Te iau de nevastă înaintea luĭ Dumnedeu, pe onórea mea, înaintea tatăluĭ tĕu, și înaintea acestor ómenĭ! Dér sĕ nu mi-te împotrivescĭ, eu sunt om liber și am sĕ trăesc, cum sciu eu!...

Se apropià de dênsa, cu dinții încleștațĭ și cu ochii înflăcărațĭ. Vĕdurăm, cum îĭ întinse mâna.

— Étă, gândiam noi, Radda a aruncat un laț în gâtul unuĭ fugar de stepă.

De-odată vĕdurăm, cum Loiko ridică brațele în aer, apoi cădù pe spate!...

O minune! Credeai, că un glonț a atins pe tînĕr drept în piept. Radda îĭ împleteci un biciŭ de piele pe lângă picióre și îl trase către dênsa, ceea-ce îl făcù sĕ cadă.

Fata rĕmase culcată fără se se misce și zîmbia tăcênd. Loiko, ședênd jos, își

Metropolitul bisericei rom. gr. or. din Ungaria şi Transilvania espunênd situaţiunea actuală în care se află biserica în eparchia Aradului, pe lângă subşternerea presentului conclus, *sĕ fie rugat I. P. S. Sa sĕ stărue pentru faptica îndeplinire a scaunului episcopesc*, conform dispoziţiunilor canonului bisericesc şi § 98 din „Stat. organic“.

Despre decursul Sinodului vom publica mâne un raport amĕnunţit.

Lipsă de demnitate naţională.

— Urmare. —

In întréga scrisóre *se atribue* clerului şi inteligenţei mirene din Sĕlagiŭ *o atitudine, ba chiar acţiune ostilă faţă cu învĕţătorimea de aicĭ* în ce privesce salariile învĕţătorescĭ şi alte afacerĭ materiale învĕţătorescĭ, personale. Domnii subscrişĭ *cu nimica nu dovedesc* aserţiunea lor temerară, nu spun nicĭ un cas concret, ci dau din frase şi bombe. Apoi décă e aşa tréba, îmĭ voiŭ permite eu a-le presenta câte-va împrejurărĭ, *fapte concrete, carĭ sunt diametral opuse afirmărilor lor*, şi din carĭ va apăré, că clerul şi inteliginţa mirénă română din Sĕlagiŭ şi în ţinuta sa referitóre la învĕţământul poporal şi în raportul sĕu către învĕţătorĭ, *e demnă de bunul renume*, de care se bucură în tóte părţile locuite de Românĭ.

Sĕ începem cu *„intrarea în vigóre a articolului de lege XXVI din 1893“*, prin care se intenţionéză şi se realiséză ameliorarea stărei materiale a învĕţătorilor prin ridicarea salariului învĕţătoresc la minimul de 300 fl. (600 cor.) şi întroducerea quinquenalelor.

Unde pe timpul acela se găsia învĕţător cu 300 fl. salar? Afară de 2 séu 3 staţiunĭ învĕţătorescĭ numai la câte-va şcolĭ atingea cifra de 200 fl., ér în cele mai multe locurĭ *abia era 50—60—80—100—120 fl.* Cine, carĭ au fost acei bărbaţĭ, carĭ cutrierând comunele, în carĭ era şcólă românéscă, cu sacrificarea „eu“-lui sĕu, punênd la o parte orĭ-ce consideraţiunĭ personale, au ridicat acele salare modeste la minimul fixat de lege?! Póte poporul, plugariul român, de dragul persónei d-lor învĕţătorĭ ş'a plecat capul în jugul nou şi greu? Póte „zelul“, resultatele obţinute (?) de singuraticii d-nĭ învĕţătorĭ a fost motorul, ce l'a făcut pe bietul ţĕran îngreunat cu birurĭ nenumĕrate, ca din amărîtul sĕu câştig sĕ contribue la ridicarea salarului învĕţătorului sĕu? Nu cred sĕ aibă cutezanţa vre-un d-n învĕţător sĕ atribue persónei şi hărniciei d-sale séu numai dispoziţiunilor legei liberalitatea poporului, căcĭ acestuia îi sta în voie a cere ajutorul statului, décă nu voia sĕ dea din al sĕu diferenţa până la 300 fl.; ér cât pentru a considera de motor al jertfei poporului persóna şi hărnicia singuraticilor d-nĭ învĕţătorĭ: apoi poftéscă dovedĭ eclatante în archivele parochiale şi pretoriale, recursele nenumĕrate ale d-lor învĕţătorĭ pentru esecvarea lefei, căcĭ de dragul ochilor d-lor-sale poporul nu prea voesce a plăti, atât de încântat e. — Da, da, d-nii mei! *Clerul şi inteliginţa mirénă din Sĕlagiŭ*, adusă prin legea sus menţionată într'o stare penibilă, a pus umĕr la umĕr şi protopopĭ, preoţĭ şi inteligenţĭ mirenĭ cu iubire de neam *umblau din comună în comună, ţineau vorbirĭ cu órele întregĭ, vĕrsau sudorĭ crunte în a capacita pe poporul* până acolea luminat (!) de d-nii învĕţătorĭ, *ér domniile lor* în lupta cea grea pentru susţinerea caracterului şcólelor nóstre, erau aceia, carĭ *priviau nepăsătorĭ*, ba póte mulţĭ dintre ei ar fi dorit dóră mai bucuros a primi ajutor de stat, căcĭ vedĭ Dómne! îl primesc mai regulat, decât salariul reparţiat pe popor. Un simptom acesta dureros, caracteristic a stărilor sufletescĭ ale acelor ómenĭ, înaintea cărora binele obştesc, şcóla şi caracterul ei nu vin în considerare, când e vorbă de interesele lor private — personale.

Sĕ mergem mai departe.

După-ce salarele în tot locul, unde nu mai a fost posibil din partea materială a poporului, s'au ridicat la suma cerută, zelul clerului şi al inteligenţei mirene n'a stagnat, ci *cu o adevĕrată iubire de neam* a început, respective *a continuat eserciarea actelor de caritate faţă cu şcolile şi învĕţătorii românĭ.*

Institutul de credit şi economii „Silvania“ a cumpĕrat în Şimleu spre scop scolastic douĕ edificii: unul pentru şcóla de fete a „Reuniunei femeilor Române Sĕlăgene“, pe care tot „Silvania“ o şi susţine, altul pentru şcóla confesională gr cat. română din Şimleu, *dând şi învĕţătorului acestei şcolĭ un ajutor anual de 200 cor.* De asemenea *ajută şi elevii şi dă ajutóre si unor învĕţătorĭ din comunele rurale*, dovadă „analele“ institutului. Reuniunea femeilor în tot anul aranjéză sĕrbarea *„pomul Crăciunului“* pentru îmbrăcarea cu haine de érnă a multor elevĭ sĕracĭ. Póte se fac tóte acestea din iniţiativa din punga şi din zĕlul d-lor învĕţătorĭ. ?. Orĭ nu se fac tóte acestea din iniţiativa celor de un sânge cu ei? Ba şi *singuraticĭ d-nĭ din cler şi inteligenţa mirénă, dau în tot anul câte 20—30 cor. şi mai mult pentru premiarea învĕţătorilor zeloşĭ* ér scopul acestor premierĭ nu e dór încătuşarea, ci remunerarea după putinţă a celor demnĭ, cu mijlóce materiale cam puţine ce-i drept, dér mult mai sus trebue sĕ considerăm încurajarea morală, ce resultă de aicĭ.

Aşĭ mai puté enumĕra încă fórte multe fapte de acest fel, carĭ sĕ sĕvîrşesc şi carĭ tóte arată clerul şi inteligenţa mirénă română din Sĕlagiu într'o lumină cu totul diferită de cea în care o presentă cei 21 d-nĭ învĕţătorĭ; mĕ mărginesc însĕ acum sĕ *amintesc cununa tuturor acţiunilor* îndreptate spre promovarea materială a d-nilor învĕţători românĭ sĕlăgenĭ, acte, carĭ şi a căror amintire dulce vor rĕmâné în etern gravate în inimile celor, ce sciu aprecia sacrificiile depuse pe altariul culturei române, carĭ un singur scop au, ca prin emulare nobilă sĕ dea avênt învĕţămêntului, sĕ deştepte şi sĕ nutréscă zelul învĕţătorilor; aceste fapte sunt *donurile anuale ale meritosului bărbat Ilustrul domn George Pop de Băsescĭ.* El în tot anul dă 2 premii de o valóre mare. *o vacă cu viţel, o scrofă cu purcei, fie-care pentru câte un învĕţător dintre cei mai zeloşĭ.*

Aceste fapte sunt cătuşĭ, d-lor 21 de învĕţătorĭ? Séu aceste sunt mai de despreţuit, decât cei anumiţĭ 50 zloţĭ, ? In ochii celor 21 d-nĭ póte că da şi décă mai au soţĭ de principii, atuncĭ *suntem aprópe de plinirea prorociei fericitului bĕtrân Simeon cândva Bocşa: „Eu voiŭ muri, dér voi veţĭ vedé, că şcólele române prin dascălii românĭ vor cădé.“*

Numai aceste câte-va date concrete le amintesc acuma şi aşĭ fi putut sĕ nu amintesc nicĭ unul, căcĭ *e destul a spune, că în fruntea clerului român din Selagiu stă un Barbolovicĭu cu adjutanţĭ devotaţĭ, ér în fruntea inteligenţei mirene un George Pop de Băsescĭ, un Andreiŭ Cosma* (timp de mai mulţĭ anĭ fost vicepreşedinte în adevĕr *vrednic*, al reuniunei învĕţătorilor românĭ Sĕlăgenĭ) *şi alţii şi alţii, tot atâtea nume falnice în vieţa naţională a Sĕlagiului!* Nu mĕ simt chemat a aduce elogii acestor marĭ conducĕtorĭ; aşĭ ofensa modestia lor, iubirea némului şi a culturei române, de care e plină inima lor nobilă, a cărei manifestare admirabilă, strălucitóre o constituesc sacrificiile lor depuse pe altarul naţiunei, a căror rĕsplată nu o putem oferi noi în cuvinte debile, nicĭ nu o ar primi, căcĭ *nu sunt lacomĭ de mulţămite publice.* I-am amintit însĕ, ca sĕ judece orĭ-ce om nepreocupat şi cu judecată bărbătéscă, că *sub conducerea unor astfel de bărbaţĭ providenţialĭ, se póte óre admite esistenţa unui cler şi inteligenţă mirénă română atât de mică la suflet*, ca sĕ-şĭ pună mintea în a persecuta pe unii d-nĭ învĕţătorĭ nevinovaţĭ (!?), a sumuţa pe popor contra lor şi a-i pune în cătuşĭ grele, din carĭ ei acuma vor sĕ se elibereze?!

Dér sĕ vedem acuma *spiritul*, ce se oglindéză din împrejurarea, că cei 21 d-nĭ învĕţătorĭ un subscris şi publicat în „Szilágy“ manifestul „Felébredésünk“.

Aicĭ fără sĕ vréu îmĭ vine sĕ le pun acelor domnĭ *întrebarea, décă au înţeles rostul acelui manifest séu ba?* Căcĭ *décă l'au înţeles pe deplin* şi totuşĭ l'au subscris, atuncĭ *au comis un duplu pĕcat*: unul negând adevĕrul faptic, altul păşind pe un teren de luptă pregătit de fostul lor coleg de tristă amintire. *Herczeg* Péter. Căcĭ presupunênd, că dóră s'ar întîmpla unele casurĭ, când la aparenţă ar puté învinovăţi pe conducĕtorul şcólei cu indiferentism séu póte chiar cu pornire duşmănósă în ceea-ce privesce persóna şi venitul învĕţătorului, sĕ poftéscă respectivul domn a păşi pe calea legală, căcĭ sunt superiorĭ legalĭ, carĭ nu vor întârdia a mustra şi pedepsi după merit pe cel vinovat; este însĕ o mare calamitate pentru dênşii, că pe acéstă cale sĕ cere dovedirea celor afirmate, căcĭ aceste forurĭ nu se mulţumesc cu frase bombastice ca „Szilagy“, şi „opiniunea publică“ a lui „Szilágy“ ci pretind dovedĭ concrete. Ergo, décă au sciut şi au priceput, ce au subscris, cu drept cuvênt li-se póte imputa rĕutate.

(Va urma.

SCIRILE DILEI.

— 22 Octomvrie v.

Despărţămêntul „Cluşiŭ“ al „Asociaţiunei“ şĭ-a ţinut la 2 Noemvrie n. adunarea generală estra-ordinară. Adunarea a fost slab frequentată. S'au luat mĕsurĭ pentru a deştepta în popor un mai viu interes faţă de „Asociaţiune“ şi s'a decis ridicarea unui monument lui *Olteanu*, care a donat „Asociaţiunei“ 100 mii cor. S'a mai decis ţinerea de prelegerĭ poporale în cercul Cluşiului şi la fine s'a cetit o disertaţiune a studentului V. Meruţiu, „Din vieţa şi activitatea literară a poetului G. Coşbuc“, schiţă biografică literară.

Dar pentru biserică. Curatoratul bisericei române unite din *Cojocna* aduce viile sale mulţumite ilustrei familii *Mocsonyi*, care a dăruit suma de 200 cor. pentru terminarea zidirei bisericei.

Ţarul la Roma. Ţarul *Nicolae* va merge la Roma pe la mijlocul lunei Ianuarie 1903. El va petrece patru ḑile în Roma, ca óspe al regelui. Ţarul va visita şi pe Papa.

Maghiarisare. „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ din Timişóra scrie, că „Reuniunea naţională („nemzeti szövetség“) din Ungaria-de-sud“ a lansat un apel către toţĭ comercianţii din Timişóra, carĭ au firme germane la prăvăliile lor, sĕ-şĭ pună firme *maghiare* în locul celor germane. Apelul e semnat de *Kapdebo* G., president, şi Nic. *Lendvai* secretar. Primul este vice-spanului comitatului Timiş al doilea este vice-notarul comitatens evreu maghiarisat din Löwy.

Atentat contra unui advocat. Din Oraviţa i-se anunţă lui „Bud. Hirlap“ de la 4 Noemvrie: In coridorul edificiului judecătoriei cercuale, locuitorul din Ciclova *Brinzei* Trifon a atacat pe advocatul Dr. Petru *Cornian*, care într'un proces representa pe părinţiĭ lui Brinzei. Acesta *a străpuns de trei orĭ în spate pe advocatul Cornianu*, care cădù. Rănile advocatului sunt grave. Atentatorul a fost legat şi arestat imediat.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat de la institutul de credit *„Vlădeasa“* din B.-Huedin *10 corone.* Priméscă onorata Direcţiune a băncei „Vlădeasa“ cele mai călduróse mulţămite pentru ajutorul trimis. — *Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române.*

---

luà capul între mânĭ si îl stringea, ca şi cum s'ar teme, sĕ nu plesnéscă. Câte-va minute după aceea, se sculà şi plecà în stepă, fără sĕ se mai uite la noi.

Nour îmĭ şoptì la ureche:

— Du-te, şi vedĭ ce are de gând sĕ facă.

Eu mĕ tîrâi după Sobar, în întunerecul nopţii.

* * *

Makar îşĭ scuturà pipa şi o umplù din nou. Eu mĕ învĕliì în mantau mea şi culcându-mĕ pe pămênt, mĕ uitam la faţa lui, pârlită de arşiţă şi de vênt. El dădea din cap, faţa îi era cuprinsă de o seriositate estraordinară şi murmura cuvinte neînţelese; musteţele lui gróse şi cărunte se mişcau, ér vêntul se juca cu buclele lui. Era asemenea unui stejar bĕtrân, pârlit de fulgere, dér încă tot viguros, voinic, şi mândru de forţa sa. Marea urma a şopti mereu cu ţermul, ér vêntul aducea necontenit vîjeitul spre stepă.

Nonka şĭ-a terminat cântecul, ér norii îngrămădiţĭ pe ceriu făceau nóptea de tómnă încă şi mai négră şi mai înfricoşată.

*

— Loiko mergea încet, urmà Makar, cu capul plecat si cu braţele atîrnând în jos; ajuns în apropiarea rîului, se aşeḑà pe o piatră şi suspina. Inima mi-se stringea de milă, auḑind suspinul acesta adênc, dér nu mĕ apropiai de el. Nu poţĭ sĕ alungĭ mâhnirea cu un cuvênt. Nu-i aşa? El rĕmase aşa o óră, douĕ óre, trei óre, fără a se mişca.

Eu stăteam întins nu departe de el. Nóptea era senină, luna apărù dintre norĭ şi îşĭ rĕspândea lumina argintie asupra stepei.

De-odată vĕd pe Radda, eşind dintre corturĭ şi apropiându-se cu paşĭ repeḑĭ.

Inima mi-se umpluse de bucurie.

— Imĭ place, gândiam eu. Uite, ce fată curagiósă e Radda asta!

Acum ajunse aprópe de tot, dér el nu o vedea.

Ii puse mâna pe umĕr; el tresărì îşĭ luà mânile de la faţă şi îşĭ ridicà capul. Vĕdêndu-o, sărì în sus şi îşĭ puse mâna pe cuţit.

— Dumneḑeule, mĕ gândeam eu, are sĕ o omóră!

Eram pe aci, sĕ mĕ arunc între ei, când auḑìi vocea Raddei:

— Lasă cuţitul, orĭ îţĭ sbor creerii!

Şi vedeam, că ţine în mână un revolver, pe care îl îndreptà spre fruntea lui Sobar. Ce diavol de fată!

— Ei bine, gândiam în mine, acum partida este egală, sĕ vedem, ce se va întêmpla?

Radda îşĭ puse revolverul înapoi, la cingătóre, şi ḑise către Sobar:

— N'am venit, sĕ ucid, ci sĕ ne împăcăm; aruncă-ţĭ cuţitul.

Loiko se supuse şi încreţindu-şĭ sprîncenele, se uità la ea în ochĭ. Era un spectacol estra-ordinar: aceste douĕ finţe stând în picióre şi privindu-se una pe alta, ca nisce fiare sĕlbatice, şi amêndoi atât de bunĭ, atât de voinicĭ! Luna strălucitóre îi privia din înălţimile ceriului; ea şi cu mine, eram singurii martorĭ ai acestei drame.

— Ascultă-mĕ, Loiko, eu te iubesc! îi ḑise Radda.

Loiko dĕdù din umerĭ, ca şi cum ar fi fost legat de mânĭ şi de picióre.

— Eu am vĕḑut destui feciorĭ voinicĭ, dér tu eştĭ mai frumos şi mai voinic, decât toţĭ. Nu era nicĭ unul, care sĕ nu fi fost gata a-şĭ rade musteţele, décă a-şĭ fi clipit numai din ochĭ; toţĭ ar fi căḑut la piciórele mele; nu aveam, decât sĕ vréu. Dér nu mi-a plăcut nicĭ unul. Toţĭ ar fi ajuns nisce găinĭ plouate, după însurătóre. N'au mai rĕmas, decât fórte puţinĭ ţiganĭ, în adevĕr îndrăsneţĭ şi curagioşĭ. Tu eştĭ unul dintre aceştia, Loiko. N'am iubit încă pe nimenĭ, pe tine te iubesc! Dér îmĭ iubesc şi libertatea. Şi dragostea libertăţii mele e mai mare, decât dragostea, ce o am pentru tine. Fără tine n'aşĭ puté trăi, cum nicĭ tu n'ai puté trăi fără mine. Étă de ce vréu, sĕ fiĭ al meu cu trup cu suflet. Mĕ auḑĭ tu Loiko?

(Va urma).

„Trebue sĕ creem o nouă generație!“ D-lui *Kertész* Jozsef, care e învĕțător la șcóla unguréscă din Bucurescĭ, nu-ı place, că Maghiarii sunt așa de „toleranțĭ“ față cu strĕinii, și într'un articol publicat în „Ellenzék“ sub titlul „Nemzeti önérzet“ citéză pe *Vlad* și pe *Țepeș*, carĭ trăgeau în țépă și îi ardeau pe Nemții și Ungurii, carĭ nu voiau sĕ se facă Românĭ, ér urmașii Românilor de atuncĭ și astădĭ îi pun pe strĕinĭ înaintea alternativei. „Orĭ te facĭ Român, orĭ te prăpădescĭ“ și nu lasă nicĭ pe Bulgarii de lângă Dunăre, nicĭ pe Ciangăii din Moldova, sĕ-șĭ conducă procese verbale la primărie în limba lor. Trebne sĕ creăm o nouă generație maghiară mai patriotică, de cât cea de până acuma — încheie d-l Kertész. Va sĕ dică nu e destul de înaintat gradul șovinismului, după părerea d-lui Kertész din Bucurescĭ (!) ar mai trebui încă potențat.

Reforme în Macedonia. In comisia budgetară a Sobraniei bulgare, primul ministru *Danef* a declarat, că tóte puterile afară de Rusia, sunt de acord a sili pe Turcia sĕ întroducă reforme în Macedonia.

De la Liga culturală. D-l Septimiu B. *Muresianu*, licențiat în drept, teologie și absolvent al facultății de litere și filosofie din Bucurescĭ, plecând în Germania, pentru completarea studiilor sale, Comitetul central esecutiv al Ligei culturale în ședința de la 18 Octomvrie a. c. a numit ca secretar în locul d-sale, pe tot timpul cât va fi în strĕinătate pe d-l Nicolae I. *Henzel*, absolvent al facultății de litere și filosofie.

Miseria în Basarabia. O telegramă din Iașĭ anunță, că miseria cea négră domnesce în întrégа Basarabie. Dilele acestea Țarina Alisa a Rusiei a trimis guvernului din Basarabia suma de 100,000 ruble, spre a fi împărțită populațiunei muritóre de fóme. Guvernul a hotărît, ca din acéstă sumă sĕ se înființeze ospătării populare în diferite părțĭ, dându-se hrană gratuit populațiunei sĕrace. S'au deschis și liste de subscripții in tótă Rusia.

O cale ferată nouă. Ministrul de comerciu a prelungit concesiunea lui Kriegler Miksa, director la căile ferate, spre a face lucrările preliminare pentru a construi o cale ferată de la *Șomcuta-mare* la *Lăpușul-unguresc*, ér de acolo prin Lăpușul rom.. Poiana, Botizei, Botiza, Șieu, Strîmtură, Oncescĭ și Vad până la *Sighetul* Maramureșului, ér pe de altă parte pe la *Lăpuș* sĕ se facă juncțiunea prin Borenĭ, Măgogea, Chiuescĭ și Cășeiu cu linia de pe valea Someșului.

Din calfă de lăcătuș — doctor. Universitatea din Clușiŭ a promovat pe Ioan Fadrusz, care a făcut statua lui Mateiu Corvinul, pentru meritele câștigate pe terenul artelor — doctor în filosofie. Fadrus a fost odinióră calfă de lăcătuș.

Atentat la viéță. Fórte caracteristică este pentru stările de siguranță din faimósa Timișóră scirea, ce nĭ-o aduce fóia germană de acolo, despre un atentat comis în nóptea de Vinerĭ spre Sâmbătă, fără ca „viligenta“ poliției sĕ se fi arătat la fața locului. In numita nópte lucrătorul de la móra „Elisabet“ Enric Schneider a fost rănit de către camaradul sĕu Iosif Schmitz cu 9 împunsăturĭ de cuțit și pe urmă jefuit. Victima a fost transportată în spital și e puțină speranță de însănĕtoșare, ér „viligenta poliție“ abia după vr'o 24 óre a putut pune mâna pe atentator...

Crimen laesae. In comuna Ponorel (Turda-Arieș) membrii familiei *Coroiu*, de 12 anĭ stau în proces pentru o casă, șură și o móră, la care îșĭ forma drept de proprietate Ioan a lui George Coroiu, Luput Coroiu, George Schiopu, Rachila a lui Ioan Corvin, Andronic Coroiu și Andronica Coroiu. Anul trecut s'a terminat procesul prin sentința curiei, care a enunțat, că Andronic și Andronica Coroiu n'au drept la casă și móră etc. Infuriațĭ din causa acestei sentințe, cei ce au perdut procesul au ridicat acusare contra rudelor lor câștigătóre, pe motiv, că în alt rênd, când cei ce au câștigat acum la curie procesul, la un for inferior îl perduseră, au înjurat pe Majestatea Sa și guvernul, carĭ au făcut asemenea legĭ nedrepte. Erĭ s'a ținut la tribunalul din Clușiu procesul în chestiunea acésta. Substitutul *Dorgó* a cerut pedepsirea acusaților. Apĕrătorul Dr. Amos *Frâncu* însĕ, într'un discurs splendid a susținut nevinovăția lor. Acusații au fost achitațĭ.

Cât costă armatele. In anul 1900 s'a cheltuit pentru armată: în Anglia 1810 milióne fr.; în Rusia 1291 milióne; în Francia 978 milióne; în Germania 969 milióne; în Austro-Ungaria 488 milióne; în Italia 470 milióne; în Spania 171 milióne; în Suedia și Norvegia 108 milióne; la un loc: 6285 milióne. Décă mai adăogăm acum și dobândile ce plătesc statele la împrumuturile făcute cu ocasia răsbóielor trecute, ajungem la suma de 11 miliarde, 707 milióne fr. Suma acésta e jumĕtate din întregul venit ce-l dă Europa într'un an și pe care marile puterĭ îl cheltuesc pentru susținerea miliției!

Teatru de diletanțĭ în Brașov. Tinerimea română din Brașov (Scheiŭ) va da o representațiune teatrală împreunată cu dans, Duminecă în 3 (16) Noemvrie în sala de concerte (Redoută). Jumĕtate din venitul curat este destinat pentru „Masa studenților românĭ din Brașov“ și jumĕtate „Bisericei sfintei Treimĭ (Tocile)“ pentru renovarea picturei dinlăuntrul bisericei. Inceputul la $7\frac{1}{2}$ óre séra. Intrarea: de persónă 1 cor. 20 banĭ, Balcon (loc numerotat) 2 cor., pentru stud. 80 banĭ. Biletele se pot căpĕta la d-nul D. Eremias, la N. Ciurcu, la Casina Română și séra la cassă. Ofertele marinimóse se primesc cu mulțămită și se vor publica.

Program: 1) Musică. „Marș românesc“ și „Doina națională“, solo de clarinet. 2) După actul I. Musică. Fantasie din opera „La Traviata“, de Verdi. 3) După actul II. Musică. „O nópte întrégă“. Romanță de Dinicu. 4) După actul III. Musică. „Luna-Vals“, de Paul Linke. 5) După actul IV Musică. „Potpourri național“, de Dick. Se va representa *„Sâmbăta Morților“*, dramă din popor, în cincĭ acte, localisată după Raupach, de Teodor Păcățianu. Acțiunea se petrece în comuna Doinescĭ. — în timpul de față. După representția teatrală urméză dans.

In magazinul de încălțăminte I. Sabadeanu *Brașov, Strada Porții* **Nr. 10** care de 34 anĭ se bucură de un *renume bun* și care posede un mare sortiment (alegere) de încălțăminte solidă și modernă, de tóte soiurile pentru domnĭ, dame și copii, de iérnă și de vara, se póte procura încălțămintea cu *prețurĭ reduse. fórte ieftin*, gata precum și după mĕsură. Pentru soliditate garantéză firma.

Avansărĭ în armata comună c. și reg. Cu ocasiunea avansărilor generale din 1 Nov. 1902 fură numițĭ între alții și următorii Românĭ. La infanterie au fost numiți locotenențĭ colonelĭ: maiorii Paul Duralia în reg. 52 de inf., Iosif Maciaga în reg. 7 de inf., Ioan Humiția în reg. 21, Ioan Poplăcean în reg. 4 de vînătorĭ, Albin Regele în bat. 3 de pionerĭ. Maiorĭ: căpitanii de I classă: Antoniu Landa în reg. 43 de inf., George Coma în reg. 90 de inf. Căpitanĭ de I-a cl., căpitanĭ de II cl.: Vasiliu Călbasă, în statul major general, Victor Clobaza în reg. 93 de inf., Laurențiu Silvaticĭ în reg. 1 de vînătorĭ. Căpitanĭ de cl. II locotenenții: Maximilian Coșca în reg. 87, Ioan Brad în reg. 5, Eduard Grindea în reg. 53, Daniel Pap în statul de geniu, Enric Cocron în reg. 69 de inf., Ioan Sima în bat. 2 de pionerĭ. Locotenențĭ: sub-locotenenții: Nicolau Păsĕrar în reg. 43 de inf., Aureliu Cosgaria în reg. 5 de inf. Sublocotenențĭ: cadeții Edvin Craiovan în reg. 2 de inf., Ioan Ilcușu în reg. 2 din Bosnia, Alex. Șimon în reg. 21 de inf., Ioan Hidu în bat. 28 de vînătorĭ, Corneliu Savu în reg. 5 de inf., Nicolau Cernodiu în reg. 29 de inf.. Lambert Pop în reg. 13 de infanterie, Rudolf David în reg. 68 de inf., Silviu Suciu în reg. 78 de inf., Rudolf Pulpan în reg. 55 de inf., Antoniu Pinteran în reg. 89 de inf., Alfons Fabian în reg. 15 de inf., Nicolau Bentia în reg. 52 de inf., Augustin Grigar în reg. 40 de inf., Iosif Petraș în reg. 73 de inf., Iustin Hossu în reg. 92 de inf., Ștefan Coșocariu în reg. 41 de inf., Antoniu Ștergar în reg. 32 de inf. La cavalerie: locotenent: sublocotenentul Carol Florian în reg. 10 de dragonĭ, Ștefan cav. de Tabora în reg. 2 de ulanĭ. La sanitarĭ: sublocotenențĭ: Cadetul Alexandru Molcuțu în despărț. 2. La tren: căp. de I cl., căpitan de II cl. Teodor Indra în divisiunea 15, locotenent sublocotenentul Iosif Candela în reg. 15, sublocotenent: cadetul Rudolf Ianu în reg. 3. In reservă: sublocotenențĭ, cadeții Nic. Rusu în reg. 63 de inf., Nicolau Sasu în reg. 50 de inf. In statul preoților: capelan de I cl., capelanul de cl. II Dr. Teodor David din diecesa gr.-cat. a Lugoșului la Seraievo. La auditorat colonel locotenent colonelul: Mihail Bălăban ca referent la tribunalul superior militar; căpitan de cl. II locotenentul George Drogli la tribunalul de garnisónă în Cașovia; locotenent practicantul Sebastian Brîndușa în reg. 63 de inf. La comptabilitate: sublocotenent sergentul Emanuil Florea în reg. 29 de inf. La registratură accesist aspirantul Ștefan Pop, în ministeriul de rĕsboiŭ. La honvedĭ: sublocotenențĭ, cadeții Ștefan Branea, Ștefan Ciurda. In urmă s'a conferit rangul de maior ad. honores căpitanului de I-a cl. Ioan Feneșan.

Serbărĭ în Clușiŭ.

Clușiŭ, 4 Noemvrie n. 1902.

E vorba de sĕrbarea tinerimii universitare române din Clușiŭ, ținută întru amintirea acelor bărbațĭ, carĭ cugetându-se la miseriile materiale, de carĭ în cea mai mare parte sufere tinerimea nóstră academică, precum și la nesciința, în care zăcea poporul nostru, au înființat prin vremurĭ fundațiunĭ și alte mijlóce de ajutorare pentru urmașĭ.

Sĕrbarea s'a ținut erĭ. Timpul era frumos, sórele surîdea dulce. Natura întrégă era veselă, serba dimpreună cu noi. Era o di plăcută de tómnă târdie. Chiar și frunza îngălbinită, ce cădea trist de pe pomĭ, ne șoptea încet câte un nume de al binefăcĕtorilor nostri.

Sĕrbările au decurs în mod obicĭnuit. Inainte de amiadĭ am mers la ambele bisericĭ din loc, unde ne-am rugat pentru odihna în pace a marilor bărbațĭ, ca Gozsdu, Ramonczai, Șuluțiu, grănițerii și alții, precum și a fericitei dómne Ioana Bădilă, ér dup' amédĭ am ținut ședință festivă, la care am ascultat disertațiunĭ frumóse întru amintirea lor, și cântărĭ potrivite ale corului nostru universitar.

Dér nu pentru accentuarea acestora mi-am ridicat cuvêntul; despre detailurĭ cred, că va scrie un altul. De altmınterĭ aceste sĕrbărĭ, chiar și décă numai între noi vor rĕmâné, totușĭ nu-șĭ perd nimica din valórea lor morală.

Am luat péna pentru a da espresiune amărăciunei mele, că la parastasul din biserica gr. or. n'a fost nimenĭ dintre st. d-nĭ din localitate, la cel din biserica gr. cat. au fost numai 3 domnĭ și tot atâtea dame, ér la ședința festivă am observat numai pe d-nii: Dr. E. Dăianu, Dr. A. Frâncu, V. Podóbă. Mandeal și S. Roșianu. In chipul acesta sala bâjbăia de... soaune góle, décă adaug mai ales, că nicĭ tinerimea nu s'a presentat în numĕr prea corĕspundĕtor. Óre ce sĕ fie causa acestei crase și ne mai pomenite nepăsărĭ? E óre spiritul timpului? Nu cred. ca cosmopolitismul și egoismul bănesc sĕ ne fi stricat într'atâta, încât nicĭ la o sĕrbare atât de nobilă și de nevinovată, sĕ nu mai participăm. Orĭ décă așa este, atuncĭ s'o spunem pe față, ca sĕ ne cunóscem. Sĕ fie óre interesul de partid? Dér tinerimea nu stă în serviciul nicĭ unui partid, ci ea din contră a căutat tot-déuna o apropriere. Prin astfel de atitudine nu se póte da creștere tinerimei idealiste, nicĭ îmbărbătare în mișcările nóstre, carĭ ne întăresc inima și ne varsă încredere în viitor.

Nu așa, nu! Avem datorințe morale, pe carĭ negligându-le, pĕcat de mórte comitem. Și apoi, stimatele dómne!? N'a participat la ședință nicĭ măcar una. Și 'mĭ aduc aminte, că în anul trecut ne onoraseră într'un numĕr atât de frumos, încât îmĭ făcusem un frumos palat de speranțe (durere, pe nisip, după cum vĕd).

S'or fi înăsprit vremurile, nu-i vorbă! Dér fără acțiune solidară vom perde și ce avem, ne vom face demnĭ de compătimirea lumii culte și vrednicĭ de disprețul urmașilor.

Philologus.

Literatură.

Publicațiunile Academiei Române. A apărut acum publicațiunea mai jos însemnată și se află de vîndare la următórele librării:

Socec et comp., Bucurescĭ, — *Otto Harassowitz*, Leipzig, *Gerold et Comp.*, Viena (Stefansplatz).

1. Pericle N. Papahagi. — *Megleno — Româniĭ*, studiu etnografico-filologic, part. I. Lei 1·40.

„Petru Cazacul“ și alte novele de *Iosif Popescu*, o carte 8⁰ mare de peste 200 paginĭ, apărută în *Arad* Tipografia „Tribuna Poporului“. Prețul 1·50 cor.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 5 Noemvrie. *„L'Independance Roumanie“* confirmă scirea, că dd. Dimitrie Sturdza, ministru president și de rĕsboiŭ, și Ionel Brătian, ministru de esterne, vor însoți pe M. Sa Regele în călĕtoria sa în Bulgaria. Trei oficerĭ superiorĭ, între carĭ colonelul Averescu din statul major general, care cunósce perfect limba bulgară și a visitat nu de mult Plevna și împrejurimile ei, vor face asemenea parte din suita Regelui.

Sofia, 5 Noemvrie. Diarul oficios *„Bulgaria“* dice, că întêlnirea dintre regele Carol și principele Ferdinand, este de-o mare însemnătate politică pentru cele două popóre vecine.

Diverse.

Recordul falsificărei. Un industriaș din America a găsit mijlocul sĕ fabrice ouĕ, însĕ atât de bine imitate încât găinile însă-șĭ s'ar înșela. Étă cum procede: Albumina este imitată prin ajutorul unui amestec de sulf, de carbon și materii grase, carĭ sunt legate printr'o substanță vîscósă. Albușul este compus din sânge, din fosfat de calciŭ, de magnesie, de amoniac și accidurĭ uleióse, colorate tóte cu galbin chrome. Cojile sunt turnate în forme de pămênt, din ghips amestecat cu carbonat de calciu și oxid de fier. Când cója este tare, albușul este întrodus printr'un mic orificiŭ făcut în cóje, apoi tot pe acolo se întroduce gălbenușul, după care se astupă cu puțin ciment. Și étă oul fabricat.

Sosiți în Brașov.

Pe diua de 3 Noemvrie.

Pomul verde: Angyerth, Sibiiu; Szent-Királyı, A. Julia: Szegöffy; Gaster, Budapesta; Tekár. Laczkó, Sibiiu; Schneider, Pesta.

Europa: Winkler, Clușiŭ; Geiger, Pesta; Pode. Winterberg; Dr. Vecerdea, Sibiiu; Friedmann Schwarz. Kafner, Spielmann, Viena; D-na Konteni, Paris: Dr. Fischer, Bucurescĭ; Aronner, Berlin; Paraianu, Sinaia.

Pe diua de 4 Noemvrie.

Pomul verde: Folea, notar, Mândra; Fogolyán, S-Sângeorgiu; Pavlik, Brașov; Czaint Sibiiu.

Europa: Frizlen, Schwarz, Beer, Viena; Rizeanu, Câmpulung; Herzog, Agram; Spittler. Paris; Csitó, Comana inf.; Dr. Csató, Clușiŭ; Milko, Seghedin,

Bucurescĭ; Stern, Budapesta; Nagy, Clușiŭ: Antony. Orăștie.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Escompt de polițe, cu condițiile cele mai favorabile

Incasso de Rimesse, Cheques și asignații.

Cumpărare și vêndare de monede. **Effecte și devise.**

Rescumperare de tot felul de **Cupóne**, fără provision.

Câștigul principal 1.000,000 Coróne.

Losurĭ de classă

pentru tragerea din 20 și 21 Noemvrie 1902 se capĕtă la

MIHALOVITS & NUSSBÄCHER

Misa pentru clasa primă e	1/1	1/2	1/4	1/8
Corone	12.—	6.—	3.—	1.50 b.
Lei noi	12.70	6.35	3.20	1.60 b.

La trimitere cu poșta pentru listă și porto **40 bani** mai mult Lei —.**60** mai mult.

Deposit permanent de Scrisurĭ fonciare ale institutului fonciar din Sibiiu și ale casei de păstrare cu cursul cel mai favorabil.

Acordă imprumuturĭ pe Efectele notate la bursele din Viena și Budapesta, până la 90% din valórea cursului.

Deposit permanent de **losurĭ** permise spre **vêndare.**

Primesce depuneri de banĭ cu procentele cele mai favorabile.

Au sosit

Bere de Budweiss

BUDWEISER URQUEL

próspĕtă, din berăria cea mai veche, fondată la 1795,

la RESTAURAȚIA FORKERT,

2 Têrgul boilor nr. 2. Păharul cu 9 cr.

2—2 (733)

Atelier nou dentistic.

Am onórea a aduce la cunoscința On. public că **am deschis**

Atelierul meu de technică dentistică

în Strada Vămiĭ nr. 13,

și **execut orĭ și ce lucru** în branșa acésta după cel mai nou sistem **prompt și ieftin.**

M. Gizelt,

dentist

13. Strada Vămii 13.

2—4 (732)

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Novembre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120 45
Renta de corone ung. 4%	?7.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	90.15
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	97.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	202 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	157.—
Impr. ung. cu premii	101 —
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	100.80
Renta de argint austr.	120.50
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de aur austr.	91.45
Losurĭ din 1860.	150 —
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.57
Acții de-ale Băncei ung. de credit	707.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	676.50
Napoleondorĭ	19 07
Mărcĭ imperiale germane	116 85
London vista	239.10
Paris vista	95.15
Rente austr. 4% de corone	95 15
Note italiene	—.—

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Novembre n. 1902.

	Cump.		Vênd.
Bancnot rom.	18.90		18.94
Argint român.	18.80		18.88
Napoleond'orĭ.	19.04		19.07
Galbenĭ	11.20		10.30
Ruble Rusescĭ	2.54		—.—
Mărcĭ germane	117.25		—.—
Lire turcescĭ	21.40		21.50
Scris fonc. Albina 5%	101.	—	102 —

Schimbare de local.

Subscrisul aduc la cunoscința On. Public, că **mĭ-am strămutat Magazinul de încălțăminte** din Strada Porții nr. 34, **tot în aceași Stradă sub nr. 8,** vis-à-vis de giuvaierul A. Resch.

cu distinsă stimă 4—5

IOAN D. AVRIGEANU

Deposit și confecțiune de încălțăminte, Brașov, Strada Porții nr. 8

921 – 1902
végrh szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törv.-szék 1902 évi 8409 számu végzése következtében, Puscariu József ügyvéd által képviselt „Albina" hit. int javára Tischler János ellen 620 kor. s jár. erejéig Keresztényfaluban 1902 évi Szepmtember hó 3-án foganatositott biztositási végrehajtás utján felül foglalt és 1680 kor — filre becsült házi butorok, igavonó állatok és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbiróság 1902 évi V. 1313 számu végzése folytán 620 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1902 evi julius hó 7-dik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 106 kor. 80 fillérben biróilag már megállapitott, és a még felmerülendő költségek erejéig Keresztényfalván alperes lakásán leendő eszközlésére **1902 ik évi November hó 13-dik napjának délelött 10 órája** határidőül kitüzetik.

Egyszersmind felhivatnak mindazok kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégittetéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árve és megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Brassó 1902 évi október hó 26-ik napján.

Tankó János,
kir. bir.vghjtó.

Săpun în rude

SCHICHT.

MARCA: Cerbu séu Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor de aceea cel mai ieftin.

Se capĕtă pretutindenĭ

(725),4 –40.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei" se pot face orĭ și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

„Gazeta Transilvaniei" numĕrul cu à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** și la **Eremias Nepoții.**

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octob. st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·20 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·13 min. séra.
IV. Tr. acc. la órele 6·45 m. dimin.

Dela Brașov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 6·55 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m.

Dela Brașov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 3·15 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 8·50 m. dimin.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 6·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brasov:

I. Tren accel. la órele 10·4 m. séra.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9 27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Brașov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·23 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5 — m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brasov:

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3·20)
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. d-la Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.51 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra. (Are legătură cu Tușnad-Diuc-Gyimes).

A V I S.

Prenumerațiile la „Gazeta Transilvaniei" se pot face și reinoi orĭ și când la 1-ma și 15 a fie-cărei lunĭ.

Domnii abonenți sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se aboneză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arete și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans".

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.